

2.4.2024

TOIMINTAPÄIVÄPAKETTI: PARTIO JA YHTEISKUNTA

Tässä toimintapäiväpaketissä aktiviteetit on jaettu kahteen osaan, partioon ja sen historiaan sekä yhteiskuntaan. Valitse aktiviteeteista mieleiset toteutettavaksi esimerkiksi toimintapäivässä, leirillä tai viikkotoimintakerralla. Osaan aktiviteeteista tulostettava materiaali löytyy liitteistä.

Partio ja sen historiaa

Pyhän Yrjön tarina taiteen keinoin

Tutustukaa partion suojeluspyhimyksen Pyhän Yrjön tarinaan. Sen jälkeen partiolaiset voivat pienemmissä ryhmissä tai yksin tehdä oman taiteellisen näkemyksen tarinasta. Taideteos voi esittää koko tarinan tai pienen hetken tarinasta. Tässä ideoita, millaisia taideteoksia tarinasta voi tehdä:

- **Still-kuva:** ryhmä muodostaa paikallaan olevan asetelman jostain tarinan kohdasta tai useammasta, jokaisella on jokin rooli still-kuvassa ja ne voidaan kertoa toisille kuvaa esitellessä. Esimerkiksi joku voi olla Pyhä Yrjö, joku hänen ratsunsa, joku voi olla lohikäärme ja joku kivi tai puu.
- **Maalaus:** löytyykö kololta sormivärejä tai vesivärejä? Ottakaa tarpeeksi iso paperi ja maalausvälineet valmiiksi ja ryhmä voi maalata kohtauksen Pyhän Yrjön tarinasta.
- **Luontotaideteos:** ulkona asettelemalla maasta löytyviä kiviä, keppejä, käpyjä ja piirtämällä hiekkaan, voi luoda hienon taideteoksen. Muistatthän jokaisen oikeudet.
- **Äänitaideteos:** miltä Pyhän Yrjön tarina kuulostaa erilaisilla äänitehosteilla? Kuuluuko tarinassa hevosen laukkaaminen, prinsessan avunhuudot ja lohikäärmeen julmuus? Ryhmä voi pohtia miten omalla keholla ja ympärillä olevilla esineillä he voivat luoda tarinaa kuvaavan äänimaiseman. Lopuksi äänimaisema nauhoitetaan esimerkiksi puhelimella ja voidaan lopuksi kuunnella yhdessä.
- **Sarjakuva:** sarjakuvassa voi olla kolme ruutua tai enemmän, ja puhekuplat tietysti. Ryhmässä sarjakuvan voi tehdä helposti jakamalla jokaiselle oman ruudun piirrettäväksi, kun on sovittu, mitä kussakin ruudussa tapahtuu.
- **Pantomiimi:** ryhmä voi esittää Pyhän Yrjön tarinan näytelmänä, mutta ilman ääntä. Sopiiko Yrjön keihääksi harjanvarsi ja prinsessalle kruunu voidaan askarrella esim. paperista?
- **Muotoilu:** tarinasta voi muotoilla oman näkemyksen esimerkiksi muovailuvahasta tai tehdä asetelman lego-palikoilla.

Pyhän Yrjön tarinasta on monia versioita. Seuraava on partiowikistä, mutta voitte käyttää itse haluamaanne versiota.

Pyhästä Yrjänästä ei ole varsinaisia historiallisia todisteita. Hänen tarinansa ja muut häneen liittyvät tiedot pohjautuvat täysin legendoihin. Näitä legendoja on kehitelty 500-luvulta asti. Legenda Yrjänästä ja lohikäärmeestä periytyy myöhäiskeskiajalta.

Legendasta on useita versioita – esimerkiksi Pyhän Yrjön käyttämäksi aseeksi väitetään eri lähteissä sekä miekkaa että keihästä.

Legenda B-P:n kertomana:

Pyhä Yrjänä syntyi Kappadokiassa Herran vuonna 303. Seitsentoistavuotiaana hän pestautui ratsuväen sotilaaksi, ja pian hänet tunnettiin urheudesta.

Kerran hän tuli Selem-nimiseen kaupunkiin, jonka lähetyvillä eli lohikäärme. Sille oli joka päivä syötettävä yksi kaupungin asukkaista, joiden kohtalon arpa ratkaisi. Sinä päivänä, jolloin Pyhä Yrjänä

tuli kaupunkiin, arpa oli langennut kuninkaan tyttären, Cleolindan, osalle. Pyhä Yrjänä päätti, ettei prinsessa saisi kuolla, ja niin hän hyökkäsi läheisessä suossa makaavan lohikäärmeen kimppuun ja tappoi sen.

Pyhä Yrjänä oli juuri sellainen kuin partiolaisen tulisi olla: Kun häntä kohtasi vaikeus tai vaara, miten suuri tahansa, vaikkapa lohikäärmeenkin muodossa, hän ei koettanut paeta sitä peläten, vaan hyökkäsi sen kimppuun omin ja hevosensa voimin. Vaikka hän oli huonosti aseistettu tämän kaltaista ottelua varten, hänellähän oli vain keihäs, hän kuitenkin kävi siihen, teki parhaansa ja lopulta onnistui voittamaan taistelun, mihin kukaan ei ollut uskaltanut ryhtyä.

Juuri tällä tavalla partiolaisen olisi suhtauduttava vaikeuksiin tai vaaraan, olkoot ne miten suuria tai pelottavia tahansa tai olkoon hän miten huonosti varustettu tahansa. Hänen on käytävä niiden kimppuun rohkeasti ja luottavaisesti käyttäen kaikki voimansa voittaakseen ne. On olemassa mahdollisuus, että hän onnistuu. Pyhän Yrjänän päivä on huhtikuun 23. Sinä päivänä kaikki kunnan partiolaiset ajattelevat erityisesti partiolupaustaan ja partiolakiaan.

Lähde: https://fi.scoutwiki.org/Pyh%C3%A4_Yrj%C3%B6

Finnjamboreet

Suomen Partiolaisten järjestämistä suurleireistä käytetään nimeä finnjamboree. Tällä tehtävällä on tarkoitus yhdistää finnjamboreen nimi, vuosi, logo sekä leiriin liittyvä fakta toisiinsa. Tehtävä on tulostettavassa muodossa eri liitteellä, josta voit leikata palat erilleen. Huomaathan, että osasta logoista on jouduttu poistamaan leirin nimi ja vuosi, ettei tehtävä olisi liian helppo. Lippukunnan jäsenet voivat halutessaan kertoa nuoremmille partiolaisille omia muistojaan finnjamboreilta. Tunnelmia eri finnjamboreilta löytyy videona täältä: <https://www.youtube.com/watch?v=bnRNVGKU3ns>

Partio lukuina

Partiolaisten tehtävä on sijoittaa tekstin aukkoihin oikeat lukumäärät oikeisiin kohtiin. Tehtävä tulostettavassa muodossa erillisellä liitteellä, tässä oikeat vastaukset:

- Suomessa partiotoiminnassa on vuosittain mukana yli 65 000 jäsentä.
- Maailmassa on yli 40 miljoonaa partiolaista yli 200 maassa.
- Suomessa on noin 700 toimivaa lippukuntaa eli partion paikallisyhdistystä.
- Yli 5 000 partioryhmää kokoontuu viikoittain ympäri Suomea.
- Suomessa partiolaiset järjestävät vuosittain yli 15 000 retkeä, leiriä, vaellusta, purjehdusta ja muuta tapahtumaa.

Partion historiaa

Partion historiaan voi tutustua esimerkiksi Ylen arkistomateriaalien avulla. Materiaalin löydätte täältä: <https://yle.fi/aihe/kategoria/elava-arkisto/partioliike-suomessa>

Materiaaliin tutustuessa voi pohtia, miten aiempi partiotoiminta poikkeaa nykyajan partiotoiminnasta, sekä mitä samaa partiotoiminnassa on edelleen.

Tässä myös muutamia muita kysymyksiä, mihin voi etsiä vastauksia nettisivujen materiaalien kautta:

- Mistä pystyi tunnistamaan johtajat vuonna 1938? Kuusenoksasta hatunreunassa.
- Millaisia muutoksia partion jäsenmäärässä on tapahtunut?
- Miksi partiotoiminta oli kiellettyä Suomessa 1911?
- Ketkä Suomen presidenteistä ovat tervehtineet partioparaatien ohimarssia?
- Miten kansainvälisyys on näkynyt partiossa?

Partiosanasto

Partiolaiset muodostavat ryhmissä pienet partiosanastot, joihin valitsevat haluamansa kielet ja sanat.

Täältä löytyy sanastoja monella Euroopan kielellä ja muutamalla muullakin: <https://dict.partio.net/>

Partiosanastoa pohjoissaameksi löytyy täältä:

<file:///C:/Users/visitor/Downloads/Partiosanastoa%20pohjoissaameksi%20Iskk%C3%A1rs%C3%A1nit%20davvis%C3%A1megillii.pdf>

Valmiit sanastot voitte laittaa vaikka kolon seinälle, tai jokainen voi tehdä itselleen näppärästi taskuun menevän vihkosen.

Partiolaulut

Tokko partiomieles tallel' on, B-P spirit, Puolalainen nuotiolaulu, tuttujen partiolaulujen listaa voisi jatkaa melkein loputtomiin. Kokoontukaa nuotion ääreen tai muuten yhteen soittamaan ja laulamaan partiolauluja. Omia soittimia voi tehdä esimerkiksi laittamalla pakasterasian sisään riisiä tai makaronia, naputtamalla kahta maasta löytynyttä keppiä yhteen, vain mielikuvitus on rajana!

Leikit

Mitkä ovat lippukuntanne suosittuja leikkejä? Leikkikää lippukuntalaistenne lempileikkejä tai kokeilkaa jotain uutta. Leikkejä löydät esimerkiksi täältä: <https://partio-ohjelma.fi/toiminta/muuta-ohjelmamateriaalia/leikit>

Yhteiskunta

Suomen lippu

Harjoitelkaa Suomen lipun taittelua sekä lipunnostoa ja –laskua. Voitte käydä läpi myös liputukseen liittyviä tapoja sekä liputuspäiviä.

Vastauksia Suomen lippua koskeviin kysymyksiin löytyy täältä: <https://intermin.fi/suomen-lippu/ukk>
Video lipunnostosta ja –laskusta sekä kahdesta taittelutavasta löytyy täältä: <https://www.youtube.com/watch?v=FaUN6jSAB1c>

Kierrätys

Kerätkää joukko erilaisista materiaaleista valmistettuja esineitä ja pakkauksia ja pohtikaa, mihin ne täytyisi kierrättää. Pohtikaa arkipäiväisten kierrätettävien kuten maitopurkkien lisäksi myös harvemmin kierrätettäviä asioita, kuten esimerkiksi pinnoitettu paistinpannu, jonka pinnoite on kulunut ja siihen kuuluva lasinen kansi. Selvittäkää myös, missä ovat lähimmät kierrätyspisteet. Pohtikaa myös, mitä voisi tehdä esineille, jotka ovat vielä hyväkuntoisia, mutta itsellä ei ole niille käyttöä. Voisiko niitä kenties myydä eteenpäin tai lahjoittaa?

- Kierrätyspisteiden paikkoja voi tutkailla täältä: <https://www.kierratys.info/>
- Kierrätysohjeita eri esineille voit etsiä täältä: <https://www.hsv.fi/jatteet-ja-kierratys/jateopas/>

Halutessanne voitte tehdä kierrättämisestä kisan, laittamalla rajatulle alueelle eri tavoin kierrätettäviä roskia, jotka käydään alueelta hakemassa ja tuodaan niille kuuluviin kierrätysastioihin. Oikein kierrätetystä saa pisteen ja halutessaan myös aika voi vaikuttaa.

Agenda 2030 pelikortit

Liitteistä löytyy tulostettavat kortit Agenda2030- tavoitteista. Korteilla voi pelata esimerkiksi muistipeliä niin, että parin muodostavat kaksi samaa kuvaa, ja toisessa kuvista lukee tavoitteen nimi. Toinen vaihtoehto on yhdistää pelkkä kuva sitä vastaavaan tekstiin.

Pelaamisen jälkeen voidaan virittää keskustelua näistä tavoitteista ja voidaan pohtia esimerkiksi mitkä tavoitteet Suomessa toteutuvat hyvin ja missä on vielä kehitettävää. Samaa voidaan pohtia myös muun maailman osalta. Lisäksi voidaan pohtia, mitä omassa elämässä voisi tehdä tavoitteiden eteen. Tässä vielä pieni infopaketti, mistä tavoitteissa on kyse:

Agenda2030 on vuonna 2015 YK:ssa sovittu kestävän kehityksen globaali toimintaohjelma, joka ohjaa maailman kaikkien maiden kestävän kehityksen työtä. Se sisältää 17 tavoitetta, jotka maiden tulisi yhdessä saavuttaa vuoteen 2030 mennessä. Sen sisältämät tavoitteet ovat

samat kaikille maailman maille, vaikka eri asiat painottuvatkin eri maiden kohdalla maan kehitystasosta riippuen. Vastuu Agenda2030:n tavoitteiden saavuttamisesta on maiden hallituksilla. Osana toimeenpano-ohjelmaa hallitukset ovat sitoutuneet laatimaan kansalliset suunnitelmat siitä, miten Agenda2030:n tavoitteet saavutetaan, ja raportoimaan toimeenpanotyön edistymisestä YK:lle. Partion kaksivuotisessa ohjelmapainotuksessa (2022–2023) tutustutaan näihin tavoitteisiin ja tehdään niihin liittyviä tekoja.

Tietovisa oikeuksista

Tässä tietovisakysymyksiä lasten oikeuksista ja jokaisen oikeuksista. Oikeat vastaukset lihavoituna.

1. Milloin julkaistiin YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus?

- a) 1945
- b) 1948**
- c) 1955

2. Mikä on lasten oikeuksien sopimuksen tarkoitus?

- a) Järjestää lapsille jokaiselle päivälle karkkipäivä.
- b) Turvata jokaisen lapsen oikeus hyvään elämään.**
- c) Antaa lapsille tietoa heidän oikeuksistaan.

3. Minä vuonna lasten oikeuksien sopimus hyväksyttiin YK:n yleiskokouksessa?

- a) 1989**
- b) 2000
- c) 2015

4. Millaisia ihmisoikeudet ja lasten oikeudet ovat?

- a) Luovuttamattomia eli oikeuksia ei voi antaa tai ottaa pois keneltäkään.
- b) Yleismaailmallisia eli kaikkialla maailmassa, vaikka kulttuureissa olisikin eroja.**
- c) Kaikkien maailman maiden ratifioima eli hyväksymä sopimus.
- d) Valtioita velvoittavia eli valtioiden pitää huolehtia niiden toteutumisesta.

5. Mitä tarkoittaa kollisio?

- a) Sitä, että vastuu ihmisoikeuksien toteutumisesta on valtiolla.
- b) YK:ssa ihmisoikeusasioita käsittelevää toimielintä.
- c) Tilannetta, jossa kaksi ihmisoikeutta törmää toisiinsa eli ovat jollain tavalla vastakkaisia. Esimerkiksi koronan aikana oikeus terveyteen ja liikkumisenvapaus.**

6. Mitä tarkoitetaan jokaisen oikeuksilla?

- a) Ihmisoikeuksien kuulumista jokaiselle ihmiselle.
- b) Jokaisen oikeutta käyttää luontoa, huolimatta siitä kuka alueen omistaa.**
- c) Oikeuksia, joita kutsuttiin ennen jokamiehenoikeuksiksi.

7. Voidaanko jokaisen oikeuksia rajoittaa jotenkin?

- a) Voidaan rajoittaa viranomaispäätöksillä.**
- b) Voidaan rajoittaa maanomistajan päätöksillä.
- c) Voidaan rajoittaa luonnonsuojelualueilla.**
- d) Ei voida rajoittaa.

Lisämateriaalia löydät näiltä sivuilta:

- Jokaisen oikeudet https://useinkysyttya.ymparisto.fi/faq/fi/usein-kysyttya-ymparistosta-kotisivu?kb_category=69006bb81ba7b150d4d811718b4bcb7e&spa=1
- Lapsen oikeudet <https://www.lapsenoikeudet.fi/>
- Ihmisoikeudet <https://ihmisoikeudet.net/>